

נעם הארץ

בס"ד

לכבוד שבת קדש – פרשת בהר – בחוקותי תש"ף

וזהב הארץ היא טוב – זו תלמודה של א"י

דף שבועי לעיסוק בסוגיות ארץ ישראליות – נכתב ע"י חגי צמיר

השמים לא יכלכלוך". ומצד שני המפגש של עם ישראל בירושלים ובמקדש "שעושה כל ישראל חברים".

מידה זו באה לידי ביטוי בשבוע זה של ספירת העומר. שבוע המתחיל ב"ד באייר – פסח שני, יום בו אנשים שרצו להגרש מחוברים באו אל משה להתלונן על שלא יכלו לעשות הפסח במועדו. השבוע ממשיך דרך ט"ז אייר – יום בו התחיל לרדת המן במדבר. המן – מבחן האמונה הגדול של בני ישראל במדבר, מבחן הרוח על החומר. מידי יום צריך לצאת וללקט. אין לך מושג האם מחר יהיה מזון. אבל אתה מפגין את האמונה הגדולה בכך שאתה הולך על פי דבר ה'. ושבוע גדול זה מסתיים בכ' באייר.

מה מיוחד בו בכ' באייר שזכה להיות במידת "מלכות שבהוד" – המידה שמחברת מלכות עם הוד, מקדש עם ענווה, מפגישה את הקב"ה עם עם ישראל בארצו?

התורה מספרת כי בני ישראל היו שנה שלמה ליד הר סיני. הם הגיעו להר סיני בא' בסיון לאחר יציאת מצרים. ובמשך שנה שלמה משה עלה להר קיבל לוחות ראשונים ושבר אותם, קיבל לוחות שניים, נבנה המשכן, הוקרבו קרבנות הנשיאים. בכל הזמן הזה הענן נמצא מעל המשכן ובני ישראל חנו ולא נסעו. והנה, פתאום, בכ' באייר – עשרים לחודש השני, נעלה הענן ובני ישראל צריכים לצאת למסע. וכך מספרת התורה בפרשת בהעלותך: **וַיְהִי בַשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּה בַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ נִעְלָה הָעֲנָן מֵעַל מִשְׁכַּן הָעֵדֻת: וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִסְעֵיהֶם מִמִּדְבַּר סִינַי וַיִּשְׁכְּנוּ הָעֲנָן בְּמִדְבַּר פָּאֲרָן: וַיִּסְעוּ בְּרֹאשֹׁנָה עַל־פִּי ה' בַּיּוֹם הַהוּא:**

מה קרה? מדוע בתאריך זה? מה מיוחד בתאריך זה שבו בחר הקב"ה להתחיל את מסעם של בני ישראל וַיִּסְעוּ בְּרֹאשֹׁנָה עַל־פִּי ה' בַּיּוֹם הַהוּא: מסע חגיגי ודרמטי של תקיעה בחצוצרות, הנפת הדגלים ויציאה למסע.

צריך לזכור כי מסרת יציאת מצרים לא היתה רק להוציא את בני ישראל מעבדות לחירות. אלא בעיקר הבאתם לארץ ישראל והקמת מדינה ומקדש וחברה חקלאית, עם נורמלי בארצו. ומתי ייכנסו לארץ? הרי אם האירוע כה חשוב יש לקבוע יום מיוחד וחגיגי לציון כניסת בני ישראל לארץ ישראל.

מכאן ניתן אולי להבין את תחילת המסע בכ' באייר. בני ישראל נמצאים ליד הר סיני מרחק של 11 יום הליכה מהארץ כפי שמופיע בתחילת ספר דברים **אַחַד עָשָׂר יוֹם מֵחֹרֵב הַרְרֵי שְׁעִיר עַד קָדֵשׁ בְּרִנֵּעַ.** כשמתחילים את

פרשיות בהר – בחוקותי אותן אנו קוראים השבת הן פרשיות ארץ ישראל. ממצוות שמיטה שנאמרה בהר סיני והביאה לתמיהה הידועה **"מה ענין שמיטה להר סיני?"** ועד **"ואולך אתכם קוממיות"**.

קוממיות- הליכה בקומה זקופה היא רק כאשר עם חי חיים נורמליים בארצו. עם החי במדינה שבה צבא וכלכלה, חקלאות ומסחר. קוממיות - קומה זקופה, שתי קומות – קומה אחת על גבי השניה, קומת החומר וקומת הרוח. שכן, לעם ישראל משימה מיוחדת. לא רק להיות עם ככל העמים החי במדינה רגילה ונורמלית, אלא לנהל מדינה זו על פי הרוח - על פי דבר ה'. ולכן צריך, כמו הלכות שבת ושמיטה, גם הלכות צבא, הלכות חברה, הלכות מדינה. תורה צריך לחיות, לא רק ללמוד כטקסט תיאורטי.

זכו שתי פרשיות אלו להיות נקראות במהלך חודש אייר – חודש הגאולה. החודש הממצע, כפי שהראינו בעבר, על פי הרב קוק, בין גאולת מצרים, יציאת מצרים שהיא גאולת הגוף - גאולת החומר, לבין חג השבועות – גאולת הרוח.

בחודש אייר, במהלך ימי ספירת העומר נמצא שבוע שתחילתו ב"ד באייר וסיומו בכ' באייר. כידוע כל שבוע בספירת העומר עומד כנגד אחת מתוך שבע הספירות (המידות) המחברות ארץ ושמים, וכל יום בשבוע עומד כנגד אחת הספירות. השבוע המתחיל ב"ד באייר זהו השבוע של ספירת **"הוד"**. בעולם החסידות ותיקון המידות עוסקים רבות בענינה של כל ספירה וכל מידה בתכונות הנפש. וכך נאמר: **מידת ההוד, שהיא מידתו של משה רבינו ושל רבי שמעון בר יוחאי, היא מידת הענוה והביטול, שכולה הוד והדר ומעידה על רוממותו והתנשאותו של האדם. לכן צריך לזכור שהנהגה במידת הענווה דורשת זקיפות קומה.**

ואכן ענוה אינה דורשת חלילה מהאדם לחוש כאסקופה הנדרסת או חוסר ביטחון עצמי. נהפוך הוא, בעלי הענוה צריכים להכיר בערך עצמם, ומידת הענוה צריכה לתת להם הרגשת כבוד עצמי, הרגשת אצילות ומלכות, כי הם עושים רצון קונם מתוך התבטלות והתכללות בו, ומכבדים את הזולת יהיה מי שיהיה. מידת ההוד היא המידה שמביאה לידי כבוד הדדי, היא הגורמת לנו ללכת בזקיפות קומה – קוממיות. ולכן מענין לראות את דברי חז"ל הקובעים: **הנצח - זו ירושלים, וההוד - זו בית המקדש.** (בבלי ברכות נח ע"א). בבית המקדש הדברים מתחברים. הקב"ה המצמצם את כבודו לשכון בבית אחד, זאת למרות ש"השמים ושמי

הדף מוקדש לע"נ אבי מורי יעקב עוזיאל עמיצור ז"ל

